

SZERKESZTŐI IRODA:
Mihályi utca 21. szám. (Postapost) hová a lap szellemi részét illető közlemények címrendek.
AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Hónapra . . . 8 frt. Egy hónap helyben . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.
HIRDETESI DÍJAK
Egy ☐ centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttéri cikkek
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.
(1886. április óta.)
Az erdélyi Kulturregyletnek:
Filléres gyűjtés:
Tamási Kata . . . 4 frt — kr.
Tamási Terka . . . 4 frt — kr.
Járde Aroné . . . 4 frt — kr.
László Lászlóné . . . 3 frt 65 kr.
Összeg: 15 frt 65 kr.
Ehez adva az eddigi kimutatást . . . 4977 frt 11 kr.
Együtt: 4992 frt 76 kr.

Orosz vélemény.

A látszat szerint többen foglalkozunk a sötét felhővel, mely Európa égboltján mutatkozik, mint a mennyi tért egy vidéki lap ilyesmire szentelhet; de ha figyelembe vesszük azon nagy érdekeket, melyek hazánkat manapság a galicizai határeseményekhez fűzik, át kell látnunk, hogy ehhez képest minden más kérdésnek ránk nézve csak másodrangú becsé van.

Hetek óta egy kettős tényről áll szemben Ausztria-Magyarország. Egyik tény: az orosz diplomácia békés nyilatkozatait; a másik tény: az orosz hadügyi kormányzat szokatlan készülődése az orosz csapatok fenyegető állása Oroszlenyelországban. E két tény világos ellenmondásban van egymással és csak a vak nem látja, hogy a diplomácia békés nyilatkozata csak amolyan mythologiai takaró, mely alól a döntő tozák ló-lába ugyanasok kilátszik. A ki tehát helyesen akar itélni, az nem a szavakat nézi, hanem a cselekedeteket. A cselekedet pedig ez:

Mihelyt a bolgáresemények lehetlenné tették a háromcsászár szövetségét s a két császár felől az orosz császár elhidegülést gyanított: azonnal hozták látott Oroszlenyelország megerősítéséhez. Így jött létre rövid idő alatt, nagy erőfeszítéssel, az ugynevezett lengyel várnegyszög, mely áll Varsóból, Novo-Georgiewskból, Ivangorodból és Brzesc-Litewskiből. Ezen eroditési munkálattal meg nem elégedve, kiépítették még Czenstochan-t is, mely stratégiai világossággal kívánja Krakót ellensúlyozni. Ezekon kívül, csak az idén táborhelyekké alakították át Rownot, Luckot és Dubnot s azokat egy tábori vasúttal kötötték össze; s végre Varsó és Kowno körül új munkálatokat fogamatositottak s Varsót egy áttörhetetlen sodronyhálózattal fonták körül.

Az orosz készülődés tehát nem most veszi kezdetét. Csakhogy az imént

leirt erősítéseknek nem volt fenyegető jellegük, mert hiszen a várát és táborát nem azért építik, hogy onnan támadjanak, hanem azért, hogy védve legyenek. Az eddigi műveletek tehát a defensivára szorítottak. Hanem a mi most történik Oroszlenyelországban, annak már támadó jellege van. Lovaságot és tüzérséget hadilábra állítani, csapatokat összehúzni szokatlan nagy mérvben, tartalékosokat nem szabadsággolni — mindez nem történik ok nélkül. Ezekhez járul, hogy az idei orosz hadgyakorlatok mozgósítási kísérletekkel voltak összekötve, hogy Roop altábornagy a tauri kormányzóságából és a jekaterinoszlávi kormányzóságából két hadosztályt valószággal mozgósított, Sebastopolhoz vitt, hol ezek a feketengeri flottával éjjel-nappal küzdöttek, éjjeli támadásokat rendeztek, földhányásokat rögtönöztek — minden tekintetben nagy harci tevékenységet fejtve ki. E manőverek alkalmával számos katonai szakember már akkor megjegyezte, hogy az erőnek és pénzkidádnak ily mérvű megfeszítése egy állam részéről sem történik ok nélkül. Most már látjuk, hogy miért történt.

Mindezek folytán nem érdektelen tudni, hogy miképen gondolkoznak orosz részről. E kíváncsiságot bámulsodó őszinteséggel elégíti ki egy Bécsben időző orosz gavalér, ki a Pester-Llyodtól kért helyet, nézeteinek elmondására. Cikkekének gondolat menete ez:

Oroszországot úgy tüntetik föl Közép-Európa népei, mint falánk és békekezaró államot, arra azonban senki sem akar gondolni, hogy azon pénz és vér áldozatok fejében, melyeket Oroszország hozott tíz év előtt a Balkán népeinek főlzsabadítása érdekében, neki is van némi joga a keleti események befolyásolásához s főleg Bulgáriához.

Oroszország túrtte, hogy öt Bulgáriából kimanóvírozzák; túrtte, hogy ott szerződésellenes alakulások jöjjenek létre (Bulgária egyesülése Kelet-Ruméliával); mindezt soha sem rótták Oroszország békeszeretetének előnyére, hanem azt hangoztatták, hogy Oroszország elhibázta a dolgot s igma meg a levét. Hát legyen! Am abból, hogy túrt, nem következik befolyásaink teljes elvesztése, s ha engedékenységével eddig hibázott, onnaga ellen, szükségges, hogy jóvátége a hibát a saját előnyére.

A ki Oroszország magatartását elfogulatlanul akarja megítélni, az vegye tekintetbe ezen állam nagy politikai és gazdasági érdekeit. Viszonylag rövid

idő előtt még Oroszország volt Európa vezérállama. Tekintélyének befolyásának és erejének első rangu sulya sehoh kétségbe nem vonatott. A krimi hádjárat, mint kivétel, csak a szabályt erősíti meg.

Főleg Poroszország volt az, mely Oroszország hatalmi sféráját minden tekintetben tisztelgetben tartotta, ugyanarra, hogy Oroszország egy hallgatólag elfogadott protektorátust gyakorolt a Porosz királyság irányában.

E helyzetet a németegység az Orosz állam hátrányára változtatta meg. A világpolitika központjává Németország lett, melynek sulya vészélyessé vált az osztrák-magyar szövetség által; valamint hogy az osztrák-magyar monarchia keleti befolyását is túlnagya növelte e szövetség.

Oroszország küzdött és vérzett 77-ben, népeket szabadított föl, s a hasznat Ausztria-Magyarország huzta, keyes áldozattal ékelvén be magát az illir csoportba s oly befolyást biztosított magának a Balkán félsziget népeire, mely mellett minden orosz törekvés elhalványodik. Pedig a dolog természetében rejlik, hogy az orosz győzelemnek is gyümölcse legyen. A két állam növekedett hatalmát csak az orosz állam növekedő hatalma paralizálhatja.

Ez a politikai ok.

Gazdaságilag Oroszország daczára az Éjszaki és Feketetengereknek, szárazföldi ország. Kapura van szüksége, mert külföldben megfullad. E kapu csak délkeleten lehet, (Konstantinápoly!) s ez lenne az ő útja és lélekzöszerve. Ugyanaz lenne Ausztria-Magyarország és Németország részére egy biztosító szelep.

Mindezt ellehet könnyen intézni. Tartsa meg Németország a maga világuralmát, tartsa meg Ausztria-Magyarország a maga Bosniáját és Hercegovináját s engedjék, hogy Oroszország is leszedhesse a maga tíz év előtti győzelmének gyümölcsét.

Ez rövid kivonata az orosz gavalér cikkének. Helyesen jegyzi meg a Lloyd, miszerint arra, hogy Oroszország bebizonyítsa békés szándékait, épen nem szükség a csapatösszpontosítás, s arra pedig, hogy méltányos kívánságai kielégítenek, elegendő egy formulázott javaslat előterjesztése az illetékes hatalmakhoz.

Olvasóink belátása fölment attól, hogy vitázzunk ezen orosz felfogással. Az által, hogy a török birodalom megtörtetett, már elég veszélyes arányokat

öltött Oroszország hatalma. Az által, hogy Bessarabiát elfoglalta, területét is jogtalanul nagyobbította. Most jámbor képet csinál a zurnalistikában, fegyverkezik a kaszányáiban és követeli Bulgáriát, jobban mondva Konstantinápolyt. Egyéb baja nincs.

Politikai hírek.

A képviselőházból. (Budapest decz. 21.) A képviselőház ma d. u. 1 órákor rövid ülést tartott Péchy Tamás elnöklete alatt, melynek egyedüli tárgya az volt, hogy H e g e d ű s Sándor, a pénzügyi bizottság előadója, beérjesztette a bizottság jelentését az 1888-iki állami költségvetés tárgyában. A jelentésnek napirendre tűzése iránt a ház csak legközelebbi ülésén fog határozni.

A hadtestparancsnok helyettese báró Vécsei József altábornagyot a király a budapesti főparancsnok Pejacsevics Miklós gróf helyettesévé nevezte ki.

Uj török főkonzul. Budapestre török főkonzullá az onnan eltávozott Munir helyébe Dadian perai fenytő törvényszéki bíró neveztetett ki.

Cseh evangélikusok a pápa ellen. Prágából azt sürönyzik, hogy a cseh evangélikus egylet Tuma képviselő útján beadványt nyújtott be a tartománygyűléshez, melyben azt kéri hogy ez, mint a cseh királyság képviselője, ne fogadja el a pápa üdvözlése tárgyában tett javaslatot.

Koronatanács.

A „P. H.” bécsi levelezője érdekes dolgokról ad hírt a bécsi koronatanács alkalmából.

E szerint a tizenkét millió forintnyi hitel, melyet a koronatanács a hadügyi kormányzatnak a legközelebb eszközözendő katonai biztossági rendszabályokra rendelkezésre bocsátott, már magában bizonyítja, hogy ezek a rendszabályok egyelőre csak a legszükségesebb mértékre fognak szoritkozni. Egy félig-meddig általános mozgósításról ezekkel az eszközökkel természetesen szó se lehet.

Azonkívül a leghatározottabban állítják, hogy csapat mozgalmak és nevezetesen a haderők szaporítása Galicziában, a mi harcias tegegykezési rendszabályoknak volna értelmezhető és Oroszország részéről kihívásnak volna nevezhető, egyelőre nem szándékoltnak. Csak előkészületekre fognak szoritkozni, melyeknek az a céljok, hogy csak az első szükség esetére teremtenek elegendő készütséget, nehogy előre nem látott események által meglepethessünk.

Ide tartozik első sorban, hogy számos csapathoz készenlet iránti rendelet ment, a nélkül azonban, hogy ezzel a békeállomány

főlemelése volna összekötve. Ez a rendelet galicizai csapatokat érint és pedig Windischgratz herceg altábornagy Bécsben állomásozó hadosztályát, mely öt lengyel gyalogezredből áll, melyeknek hadkiegészítő kerületei Galicziában vannak, (Koloméa, Brzezan, Grodek, Jaroslau és Przemsyl), továbbá négy galicizai lovasezredet, melyek különböző koronatarományokban fekszenek.

Ezek a negyvennyolc óra alatt indulásra készenletel iránti parancsot kaptak; az időpont megallapításáról azonban, melyben el kell indulniok, még nincs szó. Békeállománnyal hadkiegészítési kerületeikbe vonulnának és azután adott esetben csak ott hívnák egybe a szabadságoltakat és tartalékosokat.

De a kilencz eszrednek emez áthelyezése galicizai hadkiegészítő kerületeibe se oly rendszabály, mely hadi jelentőségben össze volna hasonlítható az orosz csapatok felhalmozásával az osztrák határ közvetlen közelében.

Itt a fenyegető katonai helyzet daczára még mindig remélik, hogy a politikai szakadásnak vagy akut konfliktusnak elejét fogják vehetni.

Minden eszközt fel fognak használni, minden utat megpróbálni, hogy a béke fenntartására mindent elkövessenek. Ehez tartozik a többi közt, hogy néhány nap előtt megvolt az a szándék, hogy Károly Lajos főherceget az uralkodó rendkívüli küldetésben Pétervárra küldjék. Károly Lajos főhercegnek benső személyes viszonyai vannak a pétervári udvarnál s tudvalevőleg barátja és bizalmasa volt az elhunyt II. Sándor császárnak.

Hir szerint oly célból menne Pétervárra, hogy ott nyílt és határozott felvilágosítást kapjon a föltételekről, melyek teljesítésétől teszi függővé Oroszország a további békés egyetértést Ausztria-Magyarországgal.

Háboru küszöbén.

Koronatanács Bécsben.

A hétfőn befejezett közös miniszteri tanácskozások eredményét nagy megnyugvással veszik tudomásul, annál inkább, mert már k ü z ö b ö n állónak tartották a háborút. A sajtó egyhangulag konstataálja, hogy a tett intézkedések csak a legszükségesebbekre szoritkozhatnak, úgy hogy Oroszország fenyegetéséről vagy provokálásáról még csak szólni se lehet. Az igénybe vett hitel nagyságát általában 12 millióra teszik, 315 milliónál nagyobb összegről sehol se beszélnek, s ebből is kiviláglik, hogy csak a legszükségesebb elővigyázati intézkedésekről lehet szó, melyeknél az agresszív tendencia előre is ki van zárva.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA

Falun.

Valamikor régen voltak nekem is holmi gyenge kilátásaim, hogy falusi tiszteletes asszony legyek, de a mint egy novembert vásár alkalmával meglátam egy pispé barátnémat bekötött fejjel, és a nagy kenő tetejére illesztett esőverte szalma kalappal, mely mindenféle színű virággal és tolikál dúsán vala feléktítve, végkép elment a kedvem a tiszteletes asszonyságtól, mert a ezt a toillet nélkülözhetlen kellékének látam a falusiaknál. Ezóta mindig kíváncsi voltam a falusi életre, mig végre volt uterocsem szinről színre megismerem.

A falu egyik tekintélyes alakja a doktor. Ez a betegektől, noha a fogházástól a tyfuszig, s az állatgyógyászatról a nemészétig mindeneol foglalkozik, nem fogad el soha semmit. Csupán a „visum reportamért” szed 1 frtot, s ez annyira jövedelmező (kivált választások alkalmával), hogy a dr. ur tekintélyes vagyona tesz belőle szert. Ezzel a díj szedéssel is különben csak a népet javítja, mert hát mért verkednek. En nem vagyok nagy kegyében, mert nem szereti az ugynevezett „tanult” asszonyokat, (s ebben is igaza van, mert akkor nem írnek rossz tárcákat.) A patikussal nem lehet valami jó barátságban, mert a ciztronséot a zsidótól véteti, (az is többet ád, mint a patikusa.)

Egyik tekintélyes alak a járásbíró. Ez meg az én tetszésemet nem nyerte meg. Ez az ember négy szem és két fül, (de ez utóbbit kettő is megfelel 4-nek.) Valószínűleg tagja lesz valamely erkölcsnemesítő testületnek, ezért lehetett olyan gondja az én csinos szolgálómr.

Aztán jön a tiszteendő ur a testvérhúgával. Csak azt nem értem, hogy lehet a tiszteendő ur örmény, s a testvérhúga székely, különben nagyon jó testvérek, visítbe is mindig karofogva mennek.

A veres orr, nem csak a kántorok tulajdona, én láttam papot is, ki ilyenlend cselekszik, vagy tán nem dicekszik, levén nem hiu egy cseppet sem, mivel még a katedrába is feláll sárga kabáttal. Hanem annál hiubbak a házasulandó legénynek. Még egy zsandár-káplár is (ha nőten) olyan nagy ur, hogy bármely társaságban ő ül a divánon. Nem vagyok valami harozias amazon, de kedvem lett volna onnét ellditani.

Hát még az irnokok, a mig nőtlének, valódi Bukovy Abszik. Csupa gyönyörűség, hogy kienik-fenik magukat, mikor a potya osonnákra mennek a lénysok házakhoz. Ha megönsültek csak aztán lesznek Sanyaró Vendelek.

Szerény de kényelmes állás a tanítóé; az iskolai év rövid, vakációk nem csinál semmit, (legfennebb panasol a csekély fizetésre, de azért megél belőle dolog nélkül is. Ezek alkotják aztán a falusi intelligenciát. Oyan finom vegyes.

És a nép? Az szácsalomra méltó tudat-

lanságban és restségben sinylődik. Szép időben nyáron át napszámra jár, de esős időben és télen henyl, iszik és a mellett ott-bon a gyerekek silány ételen tengődnek. Itt ébredt bennem a gondolat, hogy a Kultúr egyletnek nem annyira segélyt kellene adnia a tanítók számára, mint inkább pályadíjat kellene kitémnie arra, hogy a ki valamely faluban, valamely iparágat, vagy bármiméni jövedelmező foglalkozást honosít meg, ezt jutalomban részesíti. Ott van élő példa gyanánt N.-Disznód, itt a paptól kezdve az utolsó parasztság mindenki szövi a pokroczot, s tett el mellette cseresznyét. Nem is szegények.

Ott van Szt. László, ott minden ember ács, szintén jó módanak, jól élnek és természetesebb testalkatnak is, mint az oly falvak lakói, melyeknek nincs semmi kézi foglalkozásuk.

De különös is volt előttem, hogy ott van a tágas udvar, nagy kert, és ezekre akáczok díszítik. Gyümölcsöt ritkán élveznek és városról veszik. Nem tenyésztettek, mert félnek, hogy a szomszéd ellopja. De ha mindenki termelne, nem lopná el a szomszéd, sőt még ki kapnának pénzt belőle. Csak pamut fonal és pamut golyócsát 55 millió forintnal többet adunk ki, pedig én láttam, hogy a székely asszonyok tisztességes jó pamut vásznat tudnak szőni, de keveset produkálnak.

Felső-Magyarországon szép len golyócsot és asztalneműt tudnak készíteni, és mégis 24 millió frtnál több megy ki ezen cikkekért az országból.

Egy közönséges falusi oláhré házában gyönyörű jute ágyterítőt láttam, töle bámulsodó színérzékkel és izléssel ki varrta. Nézetem szerint a tanítók és tanítónők volnának leginkább hivatva, a helyi viszonyokat tanulmányozni, és a már meg levő vagy meghonosítható iparágakat fejleszteni és meghonosítani.

Ha például a kalotaszegi varrásokat finom lengyolcsra tennék, szerény nézetem szerint sokkal több jövrője lenne. S a külföldi himzett ágyneműt kilehetne általa szőritani, mert azt bizony nem teszi meg az uri világ, hogy csupa hazafiaságból fodros vászon párnahéjat használjon.

Ott van a selyem hernyó tenyésztés, méhészet, gyümölcs termelés, aszalás, ugynevezett candirozás.

Baromfi tenyésztés finomabb kosár és szalmafonás, a nürnbergi cikkek és még sok minden lehet a mit én nem tudok, a mik mind igen jövedelmező foglalkozást nyujthatnának a falusi népnek, ha volna a ki őket vezesse és rája megtanítsa, azért én a legnagyobb jutalomra azt a tanítót vagy tanítónőt tartanám érdemesnek a ki a népet ily munkákra tanítaná meg.

Charmian.

Angolból fordította: Amica.

IX. (Vége) (27)

„Meghalt vétségből a chloralból többet véve be.”

Ez a verdicot, vétségből nagyobb adagot vett be a chloralból. Álmatlanságról

panaszolkozott akkor este, mondta a szobalánya, és vétségből nagyobb adag álmatlalt vett be; ennyi az, amit a vizsgálatnál megtudnak, és a rokonok, barátjai, s a közőnség teljesen megnyugszik abban, hogy ez a rettenetes szerencsétlenség csak véletlenségből történt.

És én azt hiszem, hogy a háznál senkinek sem jutott eszébe azt képzelní, hogy ez a halál másképen történhetett volna.

De vajjon Lord Lorraine mit gondol!

En nem látom többé Charmiant.

De Jeannette, ki urnőjét imádtá, keservesen sirva beszéli, hogy oly szép, és oly nyugodtnak látszik, mint ha csak esendesen aludna, egyik keze ki van nyujtva, a hogy mi találtuk, és feje kissé félre van fordítva, mint ha természetes álomba volna merülve. Arca nem torzult el, sőt szebb mint midőn mosolygott, mert most valami diosfény veszi körül, oly szép, oly nyugodt, mondja Jeannette, hogy mindenki sir a ki róla néz.

Nyugodt! Ez az egyedüli szépség a mit a halál adhatott neki, nyugalom, örök nyugalom! Oh Charmian! édesem, bár meg megtaláltad volna!

Egy órával később elhagyom a házat, melyre oly borzasztó árny esett; Probyn Dudley vissza hozott Tranquillába; Dudley erős férfi, de azért midőn értem jön úgy sir mint a gyermek, és én, aki ugy érzem miat ha szívem megakarna szakadni könnyet sem ejtek.

Orosz hangok a bécsi értekezletről.

A Novoje Vremja azt írja, hogy Németország kétségtelenül háborúra akarja bírni Ausztria-Magyarországot. Németország di-csekszik azzal, hogy kinyitotta Ausztria-Magyarországnak a szemét. A mint mi tudjuk — mondja az idézett lap — Ausztria-Magyarország nyitva tartja szemét. Németországnak nem a készülődések folytatását, hanem azoknak megszüntetését kellene tanácsolni. Már a Bécsben tartott tanácskozások is szorosan véve indokolatlan provokálásnak tekintendők. Ha Bécs és Berlin valóban kívánják a békét, akkor kikerülhet a szakadás, de addig, míg Oroszország nem ismeri a béke-liga valódi célját, minden eshetőségre elő fog készülni.

Közös veszedelem.

A Kreuzzeitung írja: Örömmel tapasztaljuk, hogy Ausztria-Magyarországban a népek minden rétege attól a meggyőződéstől van áthatva, hogy Németország azt a veszélyt, mely Ausztria-Magyarországot fenyegethetné, olyannak tekinti, mely Németország ellen is irányul, mely ellen állva kell küzdeni. Tudósításaink bizonyítják, hogy senki sincs Ausztria-Magyarországban, a ki legkevésbé is kételkednék abban, hogy Oroszországnak Ausztria-Magyarországgal ellentétben háborúba mindkét szövetséges hatalom ellen irányuló háború volna. Abból, hogy Pétervározt, ha mindjárt személt hűnynek is, belátni kell, talán még egy kis reményt meríthetne arra, hogy a Nevánál még kijózanodnak.

Csapatszallítások.

Déli Oroszországból Zdobnovon, Kovelen és Bresten keresztül sok csapatot küldenek Lengyelországba, és pedig leginkább doni és kaukázusi lovasezredek, melyek közül egy nem rég Brestben maradt vissza, hol egyszersmind nagy mennyiségű élelmiszert halmoztak fel. Dubnoban a vasúti állomáson kincstári célokra nagy zab-raktárakat emeltek, melyekben szurkos ponyvák alatt nagy mennyiségű zab van felhalmozva. Az oroszok azt hiszik, hogy a határon innen csakugy hemzsegek a katonák.

Az orosz haderő.

A „Post“ azt állítja, hogy az orosz határhadsereg 3 hadtesttel nagyobb, mint a német és az osztrák-magyar; ez a három orosz hadtest 9 gyalog és 5 lovas hadosztályt foglal magában 171 zászlóaljjal, 100 lovaszázaddal, 38 tábori üteggel és 7 lovas-üteggel.

Határszéli iparunk.

Két czikk.

Kézdí-Vásárhely, 1887. decz. 20.

Másfél esztendeje elmúlt, hogy kitűtött a vámháború Ausztria-Magyarország és Románia között. Másfél esztendeje, hogy a székelly iparosok egy része elvesztette kenyérét. Jelentékeny csapás volt ez reánk nézve nemcsak ipari, hanem még faji szempontból is.

Csajrájában levő iparunkat a fejlődés stádiumában sujtotta. Iparosaink közül sokan be kellett, hogy menjenek Romániába, hogy kenyérüket megkereshessék; ezeknek

Külföldre visznek mert a csapás után egészségem és kedélyem még hosszas ideig nem akar helyre állni, s atyám és Pleasent nagyon aggódnak miattam. Egy egész esztendőttől töltünk el az utazással, de Roquencourt gróffal nagyon gyakran találkoznak, atyám megszerette, és a gróf igen hasznos és kellemes tudja magát tenni, mert a külföldi városokban a hol időzünk sokkal jártasabb mint mi vagyunk.

Három egész hónapot töltünk Montreusban és ő az egész idő alatt velünk van, megtanított engemet a befagyott tavon korcsolyázni, mert tél van midőn itt vagyunk. Nyáron a Rajna vidékét keressük fel; és a gróffal váratlanul mindig találkozunk, vagy a gőzhajón, vagy a vendéglőkben, vagy a régi várakok között, vagy a homályos székelyházakban. És ekkor úgy beszéljük meg, hogy együtt menjünk Hollandiába; és el is mentünk.

Az atyám szeretetteljes kényeztetése, a Camill, gyöngéd figyelme, és talán az öreg Pleasent kisse durvább de igazi szeretete, lassanként vissza hoznak azon óme-rentlen álomország határáról, hol hónapokig lebegtem, és a helyett, hogy meghaltam volna, a hogy sokan képzeltek, ismét jól vagyok és megerősödtem, mert ki hal meg 17 éves korában?

Augusztusban ismét Tranquillában találjuk magunkat; s lassanként ismét érdeklődni kezdem virágaimban, a Camill által

nagy része pedig ott marad, ha metáln meg is szűnik a vámháború; ezek tehát már el vannak veszve hazánkra nézve.

A kik pedig itthon tündökönek, csak a dolgok eldőlését várják; ha nem sikerül Romániával szerződést kötni, és esetben ő is felveszik sátorfájukat s mennek be Romániába. Most még remélnék egy jobb jövőben; e földhöz szegzi őket a haza iránti ragaszkodás. De ha látják majd, hogy csak hia reményt tápláltak, elmennek ők is a többi után... ki tudja meddig? talán örökre!

Nagy csapás volt tehát iparosainkra nézve ama piac elvesztése, hol üsdők óta értékesítették áruikat. Jóformán ez volt egyetlen piacuk, melyet a román vámhá-talukok szaktatúrja dacára is megtartot-tak. Annyira megszokták, hogy soha eszük ágában sem volt más piacot keresni. Ha Románia nem lett volna, nem fejlődhetett volna annyira a határszéli ipar.

Eddigélle Románia volt iparozikaink legnagyobb részének fogyasztója. A romániai összeköttetés nyomán fejlődött ki oly örvendesen bőrparunk. Románia volt a fogyasztója faipari termékeink nagy részé-nek is.

Valamennyi iparágaink között a csiz-madia ipart sujtotta legnagyobb mértékben a vámháború. Csizmadiaink itt a határszé-len a Romániával való összeköttetés folytán nagyon elszaporodtak. Számuk oly nagy, hogy a helybeli piacok teljességgel nem elegendők az általuk előállított csizmek elfogyasztására. Míg az összeköttetés Romá-niával fennállott, addig tisztességesen meg-élhettek munkájuk után, de mióta ezt a jó piacot elvesztették, azóta nagy részük alig tud megélni.

Az állam által tett tömeges megren-delések ezeken keveset segítenek. Ebben igaz-nak adnak nekünk azok, kik ismerik ama feltételeket, mely mellett nagy bajjal a megrendelésekhez hozzá lehet jutni.

Az ily megrendelések segítenek egy két jobb módú iparoson, a kik bírnak ak-kora tőkével, hogy letchessék a kívánt kau-ziót és tömegesen beszerezhessék a szük-séges bőrt, talpat stb. melyeknek árát majd utólagosan kapják meg.

Szóval: az ily vállalkozásban a szegény embernek semmi haszna sincs, ahhoz hozzá sem juthat, legfennebb csak mint munkás. A vállalkozóknak azonban meg-lehető hasznuk van belőle. Nehogy félre-értsem valaki; nem azt akarjuk ezzel mon-dani, hogy az állam által tett tömeges meg-rendelésben egyáltalában semmi haszna sincs iparunknak, s hogy az fölőleges is ránk nézve. Ezel csupán ama nézetünknek aka-runk kifejezést adni, hogy ama megren-de-lések által nincsen segítve még iparosaink nagyobb részén, hogy gondoskodni kell még valamely más modról, melylyel veszendő iparosainkat, virágzásnak indult iparunkat meg lehetne menteni. Azt akarjuk hangsu-lyozni, hogy meg kell menteni, a mi még megmenthető.

Teremtünk piacot iparosaink számá-ra az elvesztett Románia helyett; oly pia-cot, mely azt kárpótolja. Szerezünk meg iparosaink számára piacul a balkán álla-mokat, melyekkel jó viszonyban vagyunk s melyeknek igényeit ők képesek is lennének kielégíteni, mivel azoknak izlése keveset

kölcsönözött könyvekben, az atyám által a festészetben adott leckékben. És amint a napok mulnak, kevésbé kinos az emlékezet, ámbár soha sem fogom egészen elfelejteni azt a tragédiát, melyről érzem, hogy talán egy embert kivéve én tudok legtöbbet.

De most azt reménylem és hiszem, hogy drága kedvesemnek az ágya nem volt a rendes állapotban midőn ama rettenetes lépést elkövette. — Ez az egyedüli vi-gasztalásom, melytől nem akarom magamat megfosztani.

Csendes enyhe október este van. Ró-zsáfám között a hosszú uton sétáltam fel s le, atyám szobájának a nyitott ablaká-ban ül, dohányoz, és gróf Roquencourt-lal beszélget, az öreg Haifz lombos farkát moz-gatja a vállánál dorbomból. A meleg déli szél koronként a leartott mező illatát, a gyümölcsösökből az érett gyümölcsök szagát, s a bejáratnál levő clematis illatát hozza hozzánk.

A mint sétálok, az ujjoman levő kis gyűrűt forgatva, melyre azt mondták, hogy tartam magamnál mi felébred, Charmián-ról gondolkozom. S az ő emléke szomorú-sággal tölt el; fáj reá gondolni, és még sem tudom fejemből kivenni. A gesztenyefa alatt levő márvány padra nézek, melyen a nyári szürkületben oly sokat ültünk. — Szinte képzelnem tudom most is, hogy itt ül, ámbár tudom, hogy csak a holdsugára az a mi a fehér köre esik.

különbözhetik a velük szomszédos Romá-niától.

Iparosaink már úgy is megszokták a keleti stílust; tehát könnyen tudnának al-kalmazkodni azoknak követelményeinek. Nem vagyok biztos benne, mennyire lenne ez észszerű és hogy egyáltalában el lehetne-érni vele ama célt, hogy iparosaink kár-pótolva legyenek a veszteségért.

De próbát kell tenni. A kormány, ha meg akarja mutatni, hogy iparosaink s a magyar ipar érdekeit igazán szívén hordja, tanulmányoztassa az ügyet; hisz vannak arrafelé mindenütt képviselőink, kik köny-nyen utána járhatnak a dolgoknak; ezeket rázza fel egy kissé kényelműből s szere-tesse be a szükséges adatokat, hogy tudjuk meg, vajjon lehet-e remélni, hogy ott ipa-rosaink áruikat értékesíthetnek.

Kurucz.

Katholikus alapok.

A vallás és tanulmányi alapok keze-lését ellenőrző bizottság tegnapelőtt tartott ülését tárgyalta az alapokra vonatkozó je-lentéseket, e szerint az egyes alapok kö-vetkezőleg állanak:

Tanulmányi alap.

A tanulmányi alap vagyona az 1886-ik évi zárszámadás szerint 9.204,155 frt 90 kr, e szerint fogyatkozott a múlt évihez ké-pest 11,015 frt 43 krral, a mi a tanárok és hivatalnokok és fizetései, járulékok, épüle-tek fenntartása, kegyuri építkezések stb. ál-tal keletkezett. A tanulmányi alap törzsva-gyona áll: tőkékben 4.713,557 frt 60 és fél kr, fekvőségek és hasznolt hajtó jogok érté-kében 4.346,363 frt 10 kr, követelésekben 1.008,608 frt 82 és fél kr, készletben 592 frt 20 kr, összesen 10.069,071 frt 73 kr, melyből a terheket 875.931 frt 26 kr le-vonva, marad tiszta vagyon 9.193,140 frt 47 kr. Előirányozva volt a szükséglete 633,200 frt, kiadott 702,609 frt 58 kr, vagyis több 68,409 frt 55 krral. Az albi-zottság javaslata alapján a nagybizottság a kiadásokat akkép véli irányzandóknak, hogy a törzsvagyon ne csorbitsassék; az 1887. évre meg nem ajánlott 50,000 frt fő-papi segély pedig a vagyon mérlegéből el-hagyassék.

A tanulmányi alap 1888-ik évi költ-ségvetése szerint a rendes bevételek tesze-nek 685.430 frtot, a rendes szükséglet pe-dig 931.340 frtot, a hiány 5910 frt, a rend-kívüli szükséglet 9250 frt, a rendkívüli fe-dezet 6500 frt, tehát az összes hiány 7660 frt, vagy helyesebben — mivel a bevételek közé a főpapság által a kérdésre évre meg nem ajánlott 50,000 frt is felvettett, ennek megfizetése pedig bizonytalan — 57,660 frt. Mindezek elhárítására nézve az albizott-ság a következő javaslatot tette: 1. a léte-ző algymnasiumoknak főgymnasiumokká váló felemeléséhez a tanulmányi-alap sem-mi költséggel se járuljon; 2. fő-vagy al-gymnasiumoknak és képezdőknek új épít-kezéséhez semmi segélyt ne adjon; 3. hogy oly gymnasiumok, melyek eredetileg a ta-nulmányi alaptól sem fenntartva, sem pe-dig segélyezve nem voltak, részben a tár-csá által vétessenek át, részben azoktól a fenntartás és segély elvonassék, és azok tartásá fenn ezen intézeteket, a kik azokat felállították; 4. hogy a kiadások minden-kor osak is a biztosan befolyó bevételek ke-rétén belül irányzotassanak elő. E javasla-tokat a nagybizottság is magáévá tette.

Vallás alap.

A vallásalap 1886-ik évi zárszáma-dása vétetvén tárgyalás alá, eszerint az alap törzsvagyona áll tőkékben 11,441,315 frt 90 és fél kr, fekvőségek és haszonhaj-tó jogok értékében 10.387,624 frt 30 kr. Kin-levő követelésekben 919,310 frt 84 és fél kr, pénztári készletben 1953 frt 89 kr.

Ugy gondolok reá a milyennek utol-jára láttam, csendesen fektűve párnáján, s a régi szív fájdalom vissza jön, mint ha csak tegnap történt volna. Igán drágám, te meg voltál halva míg a gyöngéd kezeid által vízbe tett hervadt virágok, újra éled-tek asztalodon, s a meleg nap sugar, mit annyira szeretél, szép fejedem s kinyújtott kezeden nyugodott.

— Magáért jöttem.

A Camill hangja töri meg a har-matos csendet, — s ébreszt fel merengé-semből.

— Atyja hívja. Menjünk hozzá!

Kezét nyújtja. Kezemet kezébe teszem, s épen olyan komolyan nézek fel reá, a hogy ő néz le reám.

— Gyermekem, drágám, könyvek van-nak a szemeidben Zsuzsa, mikor engedi-meg hogy megvigasztaljam? Elég régóta és elég türelmem vártam; de most beszél-nem kell — nem tudok tovább várakozni — ha ez hosszasan tart így, az én szívem is megszabad.

— A maga szíve?

— E hosszú hónapok alatt nem akar-tam beszélni, nem akartam bánatában há-borítani. De Zsuzsa, én is úgy szeretem magát, a hogy maga szeretett mást. Ideje hogy sorsomat megtudjam. Ha azzal biztat, hogy van remény szerelmének a megayeré-sére, akkor maradok, — de ha nincsen, ak-kor távoznom kell.

Összesen 22.750,204 frt 94 kr, ebből levonva a tartozásokat 2.353.346 frt 87 és fél kr, marad tiszta vagyonul 20.396,858 frt 6 és kr. Vagyonszaporodás 1886-ban 84.492 frt 14 kr, ebből azonban 27,685 frt csak lát-szalagos gyarapodás és abból keletkezett, hogy a névszerinti értéken alul vásárolt 5 százalékos magyar papírjárdák költségek 100 fittal vétettek számításba. A bevételek az előirányzatot 99,103 frt 73 és fél krral, a kiadások az előirányzatot 53,281 frt 90 krral túlhaladván, a kezelési eredmény 45,822 frt 43 és fél krral volt kedvezőbb.

Az 1888-ik évi költségelőirányzat sze-rint: a rendes szükséglet 1.170.480 frt, a rendes fedezet 1.089.430 frt, hiány 81,050 frt, a rendkívüli kiadás 33,450 frt a rend-kívüli fedezet 164,810 frt, marad felesleg 131360 frt.

Emke ügye a vidéken.

Kézdí-Vásárhely, 1887. decz. 19.

A kultúregylet helybeli fiókja vasár-nap délután tartotta meg idei rendes köz-gyűlését nem nagyszámu, de lelkes közön-ség jelenlétében.

Molnár Józsiás elnök a gyűlést csinos beszéddel megnyitván, Gyöngyösi István olvasta fel a választmányának a lefolyt év-ben kifejtett munkásságáról szóló jelenté-sét, melyből megtudtuk, hogy a választ-mány zajtalanul ugyan, de nem eredmény nélkül működött. A lefolyt évben a választ-mány elnöke 15 ezer frt értékű mnnkát eszközölt ki helybeli iparosok részére. A Sósmezőn felállítandó népiszkola és óvóné-zet ügye a központban tanulmány tárgyat képezi. A titkári jelentés lelkes, buzditó szavai lelkes éljenzéssel fogadtattak, s a vá-lasztmányuk köszöntő szavaztatott tevő-kenységéért.

Nagy Ferenc pénztárnok jelentése sze-rint 226 frt folyt be és küldetett Kolozs-vára tagsági díjakból.

Köszönetet szavazott a gyűlés Fejér Károlynak, ki érdekes emlékiratot terjesz-tett elő a Sósmezőn felállítandó népiszkola és óvoda tárgyában, s a gyűlés megbizta a választmányt, hogy hasson oda a központ-nál, hogy az eszme megvalósíttassék.

A gyűlés az elnökséget megbizta, hogy a jövő évben egy mulatságot rendezzen az egyesület javára.

Elnökké újból megválasztott Molnár Józsiás, elnökké Fejér Károly, jegyzökké Dobay János, Vajna Károly, pénztárnokká Nagy Ferenc.

A gyűlés emelkedett hangulatban osz-lott szét.

A Darkó ur ügye.

Az „Ellenzék“ azt írta, hogy az ok-lándi választás mozgalmi alkalmával Bartha Miklós látogatást kívánt tenni Darkó esperes urnál, a ki azonban nem volt ott-hon, hanem volt a falusi kocsmában és ott tivornyázott hozzá nem illő társaságban. Az esperes ur részeg volt.

Darkó ur ezt tagadja, a mi nem egészen szokatlan. Az ember nem azért részeg-szik meg egy piszkos parasztkocsmában, hogy azt be is valja.

A csunyaaságot nemcsak Darkó ur ta-gadja, hanem a karácsonyfalvi alapiszék is, mely Egyed Ferenc székíró tollával és nevével a Kolozsvarban kinyilatkoztatja, hogy ő, már mint az alapiszék, védelmébe veszi az esperes urat — mondván, hogy „ily meg-támadással szemben az Esperes urat egye-dül nem hagyhatjuk. Részt kell vennünk méltatlan megpróbáltatásában.“ Ennélfogva megbizott Egyed Ferenc székíró ur, hogy a Darkó ur érdekében felszólaljon.

— De Camill, én nem lehetek többé boldog soha.

— Bizza azt reám — válaszolá kar-jával gyöngéden átölölve.

— De nem tudom Charmiánt elfe-lejteni.

— Én nem kívánom hogy felejtse-n. Én csak azt kívánom hogy én reám emlé-kezzék.

Ismét szeptemberben vagyunk, s De Roquencourt gróf a feleségével együtt a Tranquillai kertben sétál. Hold világ van. Egy nagy köthött fehér kendő van a feje-m és a vállaimon; a hold szelíd fénye fehér alakomra; s a férjem barna arcára, s szenvedélyes szemreire esik.

— Grófné, te szeretni fogod a Roquen-court kastélyt — mondja Camill moso-lyogva a mint rózsáim között sétálunk.

— Sohasem fogom annyira szeretni mint Tranquillát — mondom a fejemet rázva.

— Nous verrons! — válaszolja ne-vetve amint reám néz. De esni kezd a har-mat, és atyád azt fogja gondolni, hogy nem tudok reád eléggé ügyelni, ha rögtön be nem viszlek. Tehát jöjj be Madame, s töltsd ki a kávékat, s a Roquencourti kastély szépségeit majd csak holnapután beszéljük meg, midőn ugyan ezen holdvilág mellett együtt fogunk kedvező terrasomon sétálni.

— De Camill, én nem lehetek többé boldog soha.

— Bizza azt reám — válaszolá kar-jával gyöngéden átölölve.

Felszólalt. Azt mondja, hogy Darkó ur kilenoz derék gyermeket nevelt föl. Ö-vendünek. Azt is mondja, hogy 300 frtot meg nem haladó jövedelme van. Ezért mit busulunk. A kevés jövedelemből azt homa-ki, hogy abból „a részegeskedésre nem is juthatott.“ Abból nem. Hiszen régi szabály, hogy a kortes a jelölt számlájára iszik. Az is mondja, hogy Darkó ur e papírók jegy-zői tollát 15 évig forgatta. Szép. Azt is mondja, hogy 32 év óta „mint jó humor-társ és jó barát él köztünk és bírja kis-szeretettünket.“

„Ezen alapon“ botránykozik meg u-alpapi szék az „Ellenzék“. eljárása fölöt-No lám! Valjon részt vett-e az alapiszé-ülésen az a pap is, a ki Bartha Miklós-nak szemtől-szembe ezt felelte: „Mi un-azt választjuk meg, a ki többet fizet.“

Végre valótlannak állítja Egyed szék-író ur „helyszíni meggyőződést szerezt-maguknak“, hogy Darkó ur „pálínkat ivó-és tökrészeg lett volna.“

Derék bíróságnak, derék ítéllete. Ellé-elhatározzák, hogy nem hagyják egyed-Darkó urat, hogy részt vesznek megpróbáltatásában s akkor azt mondják, hogy Darkó ur nem volt részeg. Ott voltak, látták, és szölkelt vele? Nem. De hát ők a nélkül tudják, mert a csalhatatlanság a karácsony-falvi alpapi székre is ki van terjesztve.

Ugyan ne írkáljanak, ha nem tudnak hozzá.

MINDENFÉLE.

Kolozsvar, december 22.

— Megzavart közlekedés. A

állott havazás nagy zavarokat okoz a közlekedés terén. Erre vonatkozólag lapunk tegnap számára elkéve az alábbi távirat-értesítést vettük a késő esti órákban: „Rá-pant mérvű havazások folytán a távirat-dai és vasúti közlekedés a főváros és a vidék közt nagy zavarokat szenved. Táviradi összeköttetés a vidékkel nagy mértékben ma sincs helyreállítva.“

— A szamosújvári oláh püspök

ség — székelykedés. De erre tervezett a helyezése ugylatszik nem fog egyhamar minden baj nélkül megtörténni. A nap-ban egy bizottság tanácskozott a püspök rezidenzia számára szükséges hely kijelölése tárgyában. Az ügy a napokban a rósi képviselő testületben is tárgyalást s ott olyan éles ellentétek merültek fel, hogy a kisebbség a termet odahagyta, így a gyűlés határozatképtelenné vált. Ugyben további tárgyalások lesznek.

— Az Aranyosbörzse pályá

ügyében tegnap dűntött Trefort Ágost miniszter elnöksége alatt a kiküldött jury szobor kivételével S t r o b l Alajost bíró meg, és így ő kapta az első díjat. Az első díjat a 7. számú mintának, az 11. díjat pedig a 6. számú mintának ítéltek oda. E szerint a második és harmadik díjat Zala György nyerte el. A negyedik díjat díj nyertese Bóna a József.

— A királyné ötvenedik évfordulóján

letésnapja. Erzsébet királyné folyó 24-én üli meg szoros családi körben éle-snek ötvenedik évfordulóját. Az ünnepély-melynek az udvarnál kettős ünnep jelleg-lesz, mert összeesik a karácsonnyal, a királyné kívánságára a lehető legegyszerű-módon fogják megülni.

— Hangverseny az Emke javá

Székely-Udvarhely város közönsége a tur-tőrekvéseknek mindig elősegítője va-n. Nem csoda tehát, hogy a kultúregylet vá-ra rendezendő hangverseny iránt is na-gyak a városon uralkodik általános érde-lődés; hanem a vidék intelligenciája köré-is. A hangversenynek különös érdekét ké-szőnöz az, hogy a r. bizottság közremű-kedésre megnyerhette a zeneakadémia kit-nően végzett zongora művésznőjét Florián Helén k. a-t is. A hangversenynek, ma-janár 2-án rendezetik, másora következik I. szakasz. 1) Erkel Sándor, Dalra magyar Férfi négyes. Előadja: Bedő Ferencz, Gy-fy Ferencz (I. tenor), dr. Vajda Emil, Sch-ter János (II. tenor), dr. Kassay Alad, Hermann György (bariton), dr. Ráczkai Sámuel, Soós Gáspár (II. bassus.) 2) Vico-temps „Vadászadal“ op. 32. Hegedűn előadja dr. Vajda Emil, zongorán kíséri Draskó Jenő. 3) Chopin „Grande polonaise“ op. 1. Zongorán előadja: Florián Helén k. a. II. szakasz. 4) Rossini „Olász ária.“ Vico-óds. Előadja: Olasz Gyula. (1. hegedű) Lukács József (II. hegedű), dr. Vajda Emil (mely hegedű), Stummer Gusztáv (cell.) Schuster János (gordon.) 5) Erkel Ferenc „Bankbán“ hegedű hangverseny. Előadja dr. Vajda Emil, zongorán kíséri Florián Helén k. a. 6) Liszt Ferencz II. sz. zongora hang-versenye (Cs-dur). Előadja: „Florián He-lén k. a. második zongorán kíséri Draskó Jenő.

— A mezőség közlekedés

érdekében mozgalom indult meg Tar-anosmegyében. Mint Tordáról írják, tárgyban a hó 17-én ott gr. Bethlen G- főispán elnökelete alatt értekezlet tartat-melyen a maros-ludas-besztercei vasút

melőli részt vettek. A vasut képviselői kijelentették, hogy a mezőszőlő utak járhatóvá tételére szükséges kaviasszállítást és a saját költségeinek megtérítését kéri a vasut. Az értekezlet a kijelentést elfogadta, és elhatározta, hogy indokolt átiratot intéz a m. k. államvasutak igazgatóságához, kedvezményt kérve a marosulási indóházig, az államvasutak által szállítandó kaviasszal. Ugyanakkor felirat fog intézteni a kormányhoz egyfelől, hogy engedélyezze a kaviasszállítási kedvezményeket, másfelől, hogy az országos utasítást alól a szükségletnek megfelelő összeget kiutalványozzon. A marosulási indóházig aztán a kaviasszal a vizinális vasut szállítja tovább. Az egyelőre tervbe vett kikaviosolándó út hossza 35 egész 324 székföldmőter; ha az út kaviosolása 3 méter szélességű és 25 cent. magasságban történik, így van tervezetve vére, akkor kellene fog ezen útra 1384 két köbméter tartalmú kaviosolom. Ha egy halom kavios 67 7704 frtba teszt, az összesköltségek 67704 frtba kerülnek, melyet a megye kölcsönrel fog fedezni.

— **A szilágysági vasut** utánrendelése, mint Szilágysomlyóból írják, Nagy-Karolytól Szarmaságig és onnan Szilágysomlyóig a hóvizatár daczára, szépen sikerült. A bizottság szívélyes óvatiókban részesült és nagyszámú közönség által fogadtatt. Tassad Szanton és Szilágysomlyón beszédek tartottak. Nemzeti színű lobogók virágfüzere diadalmak, tarack durrogás és a csigány és tűzoltó zenekarok játéka emelték az ünnepélyességet. Fialat leányok Györgyösey min. osztálytanácsos bizottsági elnöknek virágokért adtak át, melynek fahérszolgálati a felirat van: „Szilágysomlyó hősiégei nevében vasuti megnyitási emlék.” Ugyanily bokrékat adtak Iárvák Imre vezérigazgatónak. Maléter műszaki tanácsosnak, Schwarzor vállalkozónak és Dombi zilahy árvaszéki üllőknek. Szilágysomlyó város ki volt világítva és a színházban műkedvelői előadások rendeztek.

— **Arad város törvényhatósága** is vízvezetékkel és csatornázással akarja ellátni a várost. Ez irányban angol vállalkozók tettek ajánlatot Aradnak; az ajánlat szerint a vízvezeték számára a vizet a Marosból szerzik be és emelnek föl egy 25 méter magas viztornyot; a csatornázás az öblítési eljárásra volna alapítva; a csatornákkal kutszerű rezervárok volna a kapcsolatban, melyekben a szilárd minőségű rongaságok összegyűjtésének és aztán mesterséges úton, a trágya egy nemévé préseltetésének össze s így azt használatra lehetne tenni; a csatornába gyűjtött folyadék nem piszkos pedig a Marosba vezetettnek le. Az angol vállalkozók ezeken kívül magukra vállalták a szeméthyűtést, az utcák seprését és öntözését is. Az egész mű (vízvezeték és csatornázás) 2.450.000 frtba kerülne, melynek törlesztésére Arad városának évenként 180 ezer frtot kellene fizetnie. Az „Arad és Vidéke” kérdéses javaslatot ismertetvén, azt jegyzi meg rá, hogy az igen költséges Arad városára.

— **Új rendőrkapitány.** Mint lapunknak Kézdivásárhelyről írják a város történetében új korszak állott be, mióta új rendőrkapitányunk van. A régi patriarchális viszonyok megváltoztak és sok tekintetben igen öröndetes javulás tapasztalható. Az éjjeli csendbőrből megszűntek; utcáink tisztulnak; esteinkint nem lehet koborló cselekedet látni a piacon és utcáinkon; mézrosaink most nem adnak egy kiló hus helyett 3 negyed kilót. A kofák visszaélései a közönséggel szemben megszűntek; a közérköcsiség emelésére szintén öröndetes intézkedések történtek; szóval: rendőrkapitányunk buzgalma öröndetesen észlelhető minden részen. Kivánjuk, hogy buzgalma legyen állandó, mert ezzel nagy hála kötelezi le városunk lakosságát. Nálunk roppant nehézségekbe ütközik a rend fenntartása. A mi ázsiai rendtelenséghez szokott közönségünk egy része nehezen érti meg a jelszót, hogy „röndnek muszáj lenni.”

— **Jótekonny czélu előadás.** Szászvárosban a műkedvelők szíves közreműködésével, 1887-ik évi december hó 26-ik napján, a „Széchenyi szálló” nagytérképében adták a Szégyenlős című vigjáték.

— **Dal és zeneestély.** A marosvásárhelyi iparos polgári egyesület dalosztálya 1887. decz. 26-án (azaz karácsony második napján) az első zenekar közreműködésével saját pénztára javára a Transylvania dísztermében táncszal egybekötött dal- és zeneestélyt rendez, a következő műsorral: 1. Nyitány, előadja a zenekar. 2. Bened multum, Wocelköt, éneklő a dalosztály. 3. Szaval László Gyula ur. 4. Duett, éneklők Galfy B és Csiki G. urak. 5. Kottás, Clarinet-concert, előadják László György és Szűcs F. urak. 6. Szóló, (zenekisérettel) éneklő Csizsár A. ur. 7. Megtagadtad, Lányi E.-től, éneklő a dalosztály.

— **A marosvásárhelyi ip.-polgári egyesület** december 27-én tartja meg évi közgyűlést saját helyiségében. Tárgyai lesznek: előző meggyitő beszéd, igazgatóság jelentés, pénztári jelentés és végül tisztújítás. Mint halljuk Szabó István egyetli jegyző akarják iparosaink elnöké választani. A közgyűlésben álló férfiak, tevékeny és ügybuzgó elnököt fog nyerni az egyesület.

— **Gróf Andrási Gyulához** a nemzeti kaszinóban, a bécsi haditanácsosok anyokai alkalmából, A. B. báró a következő igen időszerű kérdést intézte: „Kegyelmes uram, lesz e háború vagy nem? Mire Andrássy azt felelte: Kérdezd meg a muszakozártól; az talán megmondhatja.”

— **Gyulafehérvári hírek.** A kisdobó egyesület f. hó 18-án tartotta meg kevés érdeklődés mellett közgyűlést. A rendezendő karácsonyi ünnepély előkészületeinek megbeszélésével oszlott el a közgyűlés. — Az iskolás gyermekek oltását himlő ellen dr. Nánán Bernát orvos most hét betegezte jelentését a városi tanácsoshoz bejelentette. — **Báró Pach Felix** tábornok a múlt héten szemlélt tartott, megvizsgálta a lakanyákat, végignézte a csapatokat a gyakorló téren és jelentést tétel magának az ügymenetről. Diszkrétet rendeztek a tisztelekre.

— **Az alsófehérmegyei történelmi régészeti- és természetudományi egyesület** választmánya által megbízott küldöttség e hó 16. járt Nagynyeden, hogy ott Csató János kir. tanácsos alispán és Herepei Károly ocológiumi tanárnak a reájok esett elnök letölög alelnöke való választást hírvil vigyék a őket a választás elfogadására felkérjék. A nevezettek szívélyesen fogadták a küldöttséget s a reájok esett választást készséggel fogadták el.

— **A király adománya.** A király 6 felseje a petrosényi újonnan épített róm. kath. templom belső berendezésére, háromszáz frtot, Gyula-falva gör. kath. hitközségnek, temploma helyreállítására, a ladoméri gör. kath. templom helyreállítására, a gridi gör. kol. egyházközségnek, temploma helyreállítására, a lukarezi gör. kol. egyházközségnek templomépítésére, végül a győrfalvai ref. egyházközségnek temploma felépítésére egyenként száz-száz frtot adományozott.

— **Éltelt bankóhamisítók.** Mint lapunknak Budapestről tegnap kelettel távirják a budapesti kir. törvényszék kedden hirdette ki az ítéletet a legújabb pénzhamisítási bűnpörben. E szerint Hermann két és félvi, Pap 2 évi feyházra, Sikei és Némedi másfélvi és Harin egy évi börtönrre ítéltetett.

— **Botrány Szabadkán.** Buchwald László ügyvédet és Szabadkai Hirlap szerkesztőjét, Mamusits Agoston ügyvéd szerdán reggel a Széchenyitérn megbotozta azért, mert Mamusits Agoston kinyitását el nem fogadta. A kihívás oka hirlapközlemény volt.

— **Kis hírek.** — Aradhoz közel fekvő csálai erdőkben Fábán főispán nagy hajtvadászatot rendezett tegnap, melyen mintegy 50-en vettek részt. — Az ország gazdasági egyeslet 95 haszonút frtos jutalmadit osztott ki a szorgalmas tanítóknak. — Diszkrétet rendeztek tegnapielőt Dr. Falk Miksaán abból az alkalmából, hogy 20 éve szerkeszti a Pestier Lloydot. — Prágában Schwarzenbei János őrási uradalmat teljes legett tegnapielőt. — Egy többszörös milliomos Sando Hapkins Amerikában megmérgette magát. — Nagy sikkasztásnak jöttek nyomára Brüsszel számvonóssági iródájában. Az elsisakozott összeg 300.000 frank. — Párisban egyik népes helyen 60.000 frankot loptak el egy kereskedőtől. — Bécsben Reineker Hedvig, egy őrmagy 16 éves leánya személni csodásd miatt revolyverrel magára lölt. — Alondoni nagy sakkverseny tegnapielőt dől el. A győztes Amos Burn lett.

VÁROSI HIREK.

— **A jótekonny négyeslet** választmánya e hó 20-án ülést tartott melyen a következő tárgyak intézettek el: A választmány közönséitelt vette Borbély Karolina ó Nagyságának az egyeslet pénztára gyarapítására adományozott 50 frtot; Gr. Mikes Miklós ó mőtősságának szegényeknek faval leendő segélyezésére ajándékozott 50 frtot; Sigmond Elekne 12 frtot, Sigmond Dezsőné választmányi tagoknak 5 frt kegyes adományait a végre, hogy azokon kenyér vásároltassék és a Karácson alkalmával szegények között kiosztassék. A választmány karácsoni ajándékul leendő kiztas veggett az egyeslet pénztarából 50 frtot utalványozott. Masodolnok Kriza Jánosné elnöklete alatt bizottságot küldvén ki az ajándékok kiosztására. Az 1887. évi számadás megvizsgálására Gr. Eszterházy Jánosné elnöklete alatt bizottság küldetett ki. A farsáng folytán rendezendő bálók ügyében Gr. Bethlen Jánosné elnöklete alatt bizottság küldetett ki. Pénztárnok felhatalmaztatott az egyeslet folyó pénzén jelenen a dr. Pataki Daniel féle alapítványon állami érték papirok vásárlására. Jelen ülésben segély gyanánt kiosztott 36 folyamodónak havi részletben kiadandó 269 frt. Ez összegben van foglalva egy szegény leánynak a női ipar iskolában való képzettetésének költsége is. Egyszersmindenkorra egy folyamodónak 3 frt; farsá 50 frt; karácsoni ajándékul 67 frt együtt 389 frt.

— **A szamozra tervezett vas híd** fölépítésére vonatkozó pályázati hirdetmény és árverési feltétele megállapításával foglalkozott tegnap délután a Városházán a tanács által evégre kiküldött bizottság. Az általános feltételek megállapításával azoknak alapján a pályázati hirdetés meg ez év folyamán ki fog bocsátatni, úgy hogy a vas híd fölépítése még a jövő év folyamán biztosan remélhető.

— **Félévet bezáró** közgyűlést tartott az egyetemi kor befarkasutcai helyiségében Gr. Almásy Imre elnöklete alatt, ki szép bezáró beszédében hangoztatta, hogy a köz anyagi és erkölcsi viszonyaira nézt kedvezőleg zárja be a félévet.

— **A 7-dik patika** kérdése az első forum előtt kedvezőleg dől el. A városi közegészségügyi bizottság tegnap délután tartott e tárgyban ülést dr. Szász Béla elnöksége mellett. Először is az elnök és jegyző (dr. Veres Lajos) lemondottak állásukról, miután a közegészségügyi bizottság további 3 évre újalakították; a bizottság

azonban felkiáltással egyhangulag ismét őket választotta meg elnöknek és jegyzőnek. Ezután dr. Rózsahegy Aladar terjesztette elő az 6 elnöklése mellett kiküldött albizottság jelentését a 7-dik gyógyszerár engedélyezése kérdésében. E gyógyszerár felállításának megengedéseért hárommal folyadotak: Valentini Adolf, dr. Tomcsik József és Kocsi Géza; ezenkívül Kolozs-Monostor közseje és a külmonostor-külszenkerületi városrész lakosai is folyamodtak, hogy nevezett városrész számára egy gyógyszerár engedélyeztessék. Az albizottságban a vélemények megoszoltak: két szavazat nyilatkozott a gyógyszerár engedélyezésére mellet, kettő pedig ellene. A közigazgatási bizottság tegnapi ülésén hosszú vita kerekedett a kérdés fölött, miguen szavazás döntött. E szerint a bizottság nagy többsége (9 szavazat 2 ellen) azt ajánlja, hogy egy gyógyszerár felállítását engedtesék meg a külső-monostorutczaban a Múzeum- vagy Gyárutca sarkán vagy azontuli területen.

— **A jogászba** a napokban szétfogják küldeni a megnyitókát. Elite közönségünk e legzebebb, legfényesebb mulassága január hó 31-én lesz megtartva a redontban Bölöny Józsefné lady patronessége alatt. A rendezőség gr. Almásy Imre elnöklete, br. Kemény Árpád és W. Benedek Arthur elnöklése alatt 30 tagból áll.

— **Török Ferenc** tábornok, a osendörög főparancsnoka erdélyi szemle utjából visszatérve tegnap délután városunkba érkezett, a szamosvölgyi vasut személyvonatán. Fogadtatására megjelentek az indóházai Patai István osendör alezredes, kerületi parancsnok vezetésére alatt a helyi parancsnokság tagjai. A tábornok az esti vonattal Budapestre utazott.

— **A kereskedelmi akadémi** ifjúsága elhatározta, hogy az idei farsangon ő is belép a bálók sorába. Február első napjaiban egy bál rendezését vette foganatba az intelligens ifjúság s mindent elfog követni arra nézve, hogy idele első bálja jövőrendet vizsítotikul szolgáljon az állandó sikerre. A meghívókat nemsokára szétfogják küldeni.

— **A vereskakas** rémitette meg tegnap este a várost. Tíz óra előtt a tűszoltoronyban VI. ik kerület jelzéssel tűzet jeleztek s pár perc múlva rohant a nép a magyar utcán végig a vész színhelyére. Öv. Turóci Boróka urasszony külmagy utcai telkén gyuladt ki egy istálló — s bár a faalkotmány hóval volt borítva és a tűszoltók kellő gyorsasággal fogtak a mentési munkálatokhoz — az épület egészen a lángok martalékává lett. Az istállóban bennégett 2 nagy bíval, egy nagy tehén és két borjú is. Az égés vigyázatlanság következménye s a gyuladás beürlő történt. Gyanyók alapján a rendőrség nyomban bekísértette Benozédi Sándor darabuntot, kit a főkapitány ma délelőtt hallgatott ki. Azonban semmi szándékoság valamósából nem tűnén ki — szabadon bocsátottat.

— **A „Mária Valéria”** árvaház választmánya által rendezett karácsonyi bazar alkalmánál a hangversenyek szíves közreműködőinek mondott lapunk tegnap számadában köszönetet a rendezőség, a mely díszes névsorból tévedésből maradt ki a Réthi Laura k. a. neve, mit is ezennel helyreigazítunk.

— **A szegényeknek ingyen.** Dr. Márkosfalvi Török Imre orvosnator, a szegényembereknek, mint az lapunk mai számadnak nyíltérképben látható, ingyen szolgál orvosi tanácsot és rendeléssel. E derék tett nem szorul díszesre.

— **Akrobata nő** mutogatja magát a Belközép utca 17-ik szám alatti boltban, melynek erőművész mutatóványait bámulja naponta a közönség.

IRODALOM.

Irodalmunk.

Nem kell panaszkodni. A ki figyelemmel kíséri a magyar könyvpiacon megjelent magyar nyelvű termékeket, az meggyőződést szerezhet magának arról, hogy az irántuk ellenséges indulatokkal viseltető külföldi (leginkább német) sajtó apró gunyoros puskatűzőnek lövegei ártalmatlan parafadugból állanak, s nem érdemesek arra, hogy bárgyú dongásaikról magyar ember tudomást vegyen.

Társadalmunk szegény, de azért — őszinte meleg örömmel konstataljuk — könyvekre a legszegényebb család is költ valamit.

Itt-ott panaszok hallszanak ugyan épen e tekintetben közönségünk ellen, de e panaszoknak el kell nemulnia, ha a megvőhelyzetet nem szük nyarspolgári látkörrel vizsgálja a panaszkodó. Idevonatkozolag (épen acute érdekességgel) következőleg ír az „Egyetértés” —

„Az mondják, közönségünk leginkább az olcsó külföldi fércműveket kapkodja. Azt mondják, csak a kaszinók és kölcsönkönyvtárak kötelei forognak kézen, s kicsei és korlátolt a könyvvásárlási kedv. Azt mondják, minosenek hivatottiroink, nagyszabású geniek, minők e század első évtizedeit bevilágították.

Alapoknak látszanak e panaszok, ha az előhaladott külföldihez hasonlítgatjuk önmagunkat. De tegyük egy pillantást hátrafelé s tekintsük az olvasási kedv fejlődését úgy, mint kulturális haladásunk fokmérőjét, és másként fog kiütni ítéletünk.

Milyen volt az olvasóközönség egy fél-század előtt!

Egy könyv megjelenése valóságos esemény számba ment, s annak is alig volt publikuma. Az irók legjelesebbjei állottak össze, együttesen adták ki egy-egy almanachot, hogy mindenki kedvező írójától találjon benne valamit, s még így is alig akadt néhány száz vevő.

Pedig akkor a jelesek forgatták a tollat, a nemzet legtehetségesebbjei versenyeztek az irói babérért, a kiket méltán állíthatunk egy sorba a külföld nagy szel-lemeivel.

Egy negyed század előtt is szomorunk voltak az olvasási kedv tekintetében a viszonyok. Azoknak száma, a kik magyar újságot tartottak és olvastak, nem sokkal tehető többre tizezerrel.

Ma egy-egy lapnak van több olvasója, s a napilapoknak egész sorozata forog köz-kézen. A főváros nagy napilapjain kívül minden vidéknek megvan a maga közlönye, egy-egy vidéki intelligens városnak négy-öt is.

Az olvasási kedv a felsőbb rétegekből áthatott az alsóbbakba. A legegyszerűbb ember is figyelemmel kíséri a napi eseményeket. A hordár, a ki az utcaszögleten áll, a kocsis a bakon, a kofa a piacon, a szatbús, a kis gazda, sőt a béres is, élet-szükségletnek tartja az olvasást. Negyed-század előtt remélni sem merte volna ezt, a ki ismerte viszonyainkat. Egy-egy jobb könyv olcsó kiadása, ezer száma forog köz-kézen. S ha ma olyan irók lennének, mint voltak valaha, nem lenne okuk panaszkodni a közönség közönye miatt.

Hogy ez így történt, hogy a magyar olvasó közönség száma megtízszereződött 1 negyed század alatt, az a hirlapoknak eltagadhatatlan érdeme. Minden szerzőség mellett mi magunk is tudnánk erről beszélni sokat. De nem az érdemre akarjuk kintatni az alkalmat. Egyszersint konstatalni akarjuk az öröndetes tényt, mely legfényesebb bizonyossága fajunk kulturális törekvéseinek, mondjuk ki nyíltan, hivatásának.

S a ki kételkednék benne, hogy a magyar nemzet befogja-e tölteni misszióját, nézze meg azt a haladást, mely olvasó közönségünk növekedésében konstatalható.

Annyi balsors közepette is, kulturánk hajója kifeszített vitorlakkal evez a rév felé!

MŰVESZET.

* **Nemzeti színház.** „Hoffman meséi” másodszori előadásában szép közönség gyönyörködött tegnap este, bár a becses zenéjű dalm még nagyobb érdeklődésre tarthatna igényt. Az előadás nem felelt meg teljesen a komoly zenéjű darab belbecsének. Kápolnai nem bírta hanggal Hoffmant s Németh is inkább játékaival hatott. Réthi Laura azonban tegnap is brillirozott s felyonások után kihívásokban részesítették elragadó énekeért. Stacatói halványak, trillái tiszták, egyenletesek voltak s egész éneke magas foku műllévezetést nyújtott.

* **Pályázat drámára.** A magyar tud. Akadémia 100 darab arany pályadíjat tűz ki a hunok vagy magyar hősmadók köréből veendő drama vagy tragédiára. A díj az aránylag legjobb műnek okvetlen kiadatik. A pályaművek 1888 évi szeptember 30-ig adandók be. A verses forma előnynek tekintetik.

* **Coquelin** Konstantinápolyban telt ház előtt 4 előadást adott a tervezett kettő helyett. Csütörtökön d. n. Coquelin összes társulatával a Yildiz-palotában volt hivatalos ebédre. Ebéd után a szultán és az egész udvar előtt előadták „Précieuses Ridiának”-t, és a Député de Bombignac-ot. Elismerésé jeléül a szultán a 3-ik osztályú Osmánit rendet, a fiatal Coquelinnek az 5. oszt. Osmánit rendet adományozta, az Imprezzióknak pedig 200 font sterlinget fizetett ki. Coquelin Athénbe utazott.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlét Kolozsvárt, 1887. december hó 23-án. E. Kovács Gyula fordításában.

Másodszor:

STUART MÁRIA.

Szomorjáték 5 felv.

KÖZGAZDASÁG.

Aranyjárdékok és papírjárdékok. Erdekessé megfigyelni a nagy árfolyamkülönbségeket, melyek az arany- és papírjárdékok között kifejlődtek. Az 5 százalékos osztrák márciusi járadék jelenleg 89,50 jegyeztetik és 5,58 százalék kamatozást nyújt. Az osztr. aranyjárdék, mely ugyanolyan biztonságot nyújt, 107,40 jegyeztetik s az aranyérték mai állásánál 4,68 százalékot kamatoz. A különbség e jövedelmesség dolgban tehát a papírjárdéknál 9,10-zed százalékos.

Ugyanily arany tapasztalható a magy. járadékoknál is. A magy. papírjárdék tegnap Bécsben 79,30 jegyeztetett és 6,3 százalékot kamatoz. Az aranyjárdék ellenben, mely 75,80 jegyeztetett, az aranyváltás állásához képest 5,25 százalékot jövedelmez. A különbség a jövedelmességben e 2 állampapír között tehát nem kevesebb mint 1,07 százalék. Az is érdekes jelenség, hogy az osztrák aranyjárdék 11,45 százalékkal

magasabban áll árban, mint a magyar aranyjárdék. Nemkülönben az osztrák és a magyar papírjárdék között is 10,2 százaléknál árfolyamkülönbség áll fön.

Közigazdasági viszonyunk Romániával. A fogsáni kereskedelmi kamara a kormányhoz és a kamarához memorandumot intézett az ország anyagi helyzetének javítása czéljából. Első sorban Ausztria-Magyarországgal van és kereskedelmi szerződés megkötését követeli. A szerződés feltételeire nézve a felterjesztés szóról-szóló ezeket mondja: „Ausztria-Magyarországgal köntendő kereskedelmi szerződés épp oly időtartamra létesíttessék, mint a többi államokkal kötött conventiók. Elvi alapja legyen mezőgazdasági terményeink, kivált a gabona, marha, petroleum és épületfa teljes vámmentessége. Éppgy, hogy Ausztria-Magyarországnak hasonnemű terményei nálunk szintén minden vámtól és adótól mentesek legyenek. A román ipartermékek 30 százalékos értékávval védessenek meg Ausztria-Magyarország hasonló ipartermékeivel szemben. Azon osztrák-magyar ipartermékek, melyek nálunk nem termeltetnek, legfeljebb 10 és legalább 7 százalék értékávval terheltessenek.”

A tőzsdéről.

Budapest, decz. 21.

A koronatanács eredményéről szóló hírek ma is segítettek megszilárdítani a tőzsdén uralgó kedvezőbb hangulatot. A háborút való félelem, ha teljesen nem is oszlott el, háttérbe vonult s nyugodtabb felfogásnak engedett helyet. Már az előtőzsdén élelőbb emelkedésnek indultak a járadékok, továbbá a hitelreárvények. Utóbbiak 269,60-ról 271,70-re emelkedtek, aranyjárdék 69,70-ről 69,40-re. A forgalom meglehetősen élénk volt, helyi értékekben is. Este az irányadó értékek következőleg zárlnak: osztr. hitelr. 269,25, magy. hitelr. 272, 4 százalékos m. aranyjár. 96,50, 5 százalékos m. papírjárdék 86,50, m. lezárm. 86,50.

Legujabb.

Az „Ellenzék” sürgőnytudósításai.

Bécs decz. 21.

A helyzet.

Nem váratlanul állott be a legkomolyabb fordulat, dacára hogy az illetékes körök önmagukra erőszakolták a lehető legjobb kimenetelt és folytonosan a békességes elintézését hangoztatták, — ma már a leg-somorabb tények jelentkeznek, melyek a kikerülhetetlen háború mellett szólnak. Albrecht főherczeg tegnap a királlyal hosszabbban érkezett, aztán a hadügyminiszterrel, hol végre talán átlátták, hogy tővább késedelemzni lehetetlen.

Barakok.

Lemberg, decz. 21.

Lembergől jelentik, hogy német mérnökök és vállalkozók nagy mennyiségű fát vásárolnak össze keleti Galiciában, a melyet állítólag katonai barakok építésére használnak fel. Ujandeczből szintén e hírek érkeznek.

A poroszok tetemes építő faanyag megrendeléseket tesznek. És azt lázas sietésséggel szállítják a katonai állomások színhelyére. Minden jel oda mutat, hogy már a közeljövőben a háború kitörésétől tartanak.

Orosz csapatok szállítása.

Varsó, decz. 21.

Az orosz többé nem titkolja háborus szándékát; a határszélre összehívott csapatok folyton erősíti. A pétérvári vasuton teljes, mértékben megkezdtek az ujonczok szállítását, mely ténykedés, biztos hír szerint, januárban is fog tartani.

Brod, decz. 21.

A csapat szállítás egyre nagyobb mérvet kezd ölteni. Déloroszsországból mindentűn csapat mozgalam híre érkezik. Máreddig is tényleg Zdobnovon, Luckon, Rovnon át élelően szállítják a csapatokat Lengyelország felé.

Páris, decz. 22.

A „Times” jelenti, hogy az orosz kormány állítólag több nagyhatalmat értesített, hogy a csapatelhelyezéseket Lengyelországban befejezte.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

SEGÉDSZERKESZTŐ:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.*

Márkosfalvi dr. Török Imre az összes gyógytudományok tudora, egyetemi bór és bujakórdaí volt tanárségéd.

Rendel:

Tivoli utca 6. sz.

Délelőtt: 10-től 12 óráig,

Délután: 2-től 4 óráig.

Városi szegényeknek mindig ingyen rendelés!

*) Ezen rovat tartalmáért nem vállalunk felelősséget.

Hirdetések.

Magyar királyi

Üzletvezetőség

államvasutak.

Kolozsavart.

Sz. 22300—887.

1075. (1—2)

Pályázati hirdetmény.

rostatl és rostatlatlan kavics szállítása iránt.

A magyar kir. államvasutak kolozsavári üzletvezetősége a Kocsárd—M. Váshelyi, Maros-Váshelyi—Szászregeni és Maros-Ludas—Besztercei vonalon az 1888. évben szükséges és alább kimutatott kavicsmennyiségek szállítását biztosítani szándékozik:

A Kocsárd—M. Váshelyi vonal részére 1500 m³ bányas és 1500 m³ rost. kavics.

A M. Váshelyi—Sz. Régeni vonal részére 2000 m³ bányas kavics.

A M. Ludas—Besztercei vonal részére 2500 m³ bányas kavics.

A szállítás biztosítása céljából bővebb feltételek mellett ezennel nyilvános pályázati hirdetményt adnak ki.

A fennebb említett kavicsmennyiségek a Kocsárd—Szászregeni vonalon, esetleg a Maros-Ludas—Besztercei helyi érdekű vasut azon vonalán, mely a forgalomnak át van adva, a pályatest mellett szabályos alakokban rakva átadandó, megjelvezvén, hogy a mennyiben a kavics a vasutintézet területén nem helyezhető el, szállító 1889. évi június hó végeig a lerakási hely használatát a vasutnak biztosítani tartozik.

A fennebb kitüntetett kavics fele része április hó végeig, fele része pedig májustól július hó végeig terjedő időben egyenlő havi részletekben átadandó. A magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének azonban nincs kifogása az ellen, ha szállító a kavics átadását a jelzettől korábbi időben is eszközölni kívánja.

Ajánlati minták gyanánt az üzletvezetőség által elkészített ívek használandók, mely minták a kolozsavári üzletvezetőség (Kolozsavart, Trencsin-tér, Pihál-féle ház) általános osztályánál megszereshetők.

Különösen figyelmeztetjük az ajánlókat, hogy az ajánlati mintában a beszállítási helyek pontosan megnevezendők, illetőleg kijelölendő, mely állomások közt kívánják eszközölni a szállítást.

Az üzletvezetőség jogában áll a fennebb kitüntetett mennyiségeken kívül pótmegrendeléseket is eszközölni és tartozik szállító ezen pótmegrendeléseket az ajánlati árakon és feltételek mellett beszállítani.

Az ajánlatok az 50 kros magyar éblyeggel és a rendes címzésekkel kívül még ezen külsővel:

Ajánlat 22390—887. számhoz kavics iránt. ellátva 1888. évi január hó 20-án déli 12 óráig

hivatalunkba beadandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénzkepen az ajánlat mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban, melyek a napi árfolyam 90%-ával vétetnek számításba, 1888. évi január hó 19-én déli 12-óráig a kolozsavári üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál leteendő.

Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlítendő, az arról nyert elismervény azonban nem csatolandó az ajánlathoz.

Kolozsavart, 1887. december 16-án.

Az üzletvezetőség.

Ajánlati hirdetmény.

A maros-ludas—besztercei helyi érdekű vasut részvénytársasága a sajó-kereszturi kavics gödrében való kavics termelést 5 évre egység árak mellett kiadni hajlandó.

A kavics termeléshez úgy a humusz lefedése, mint a kavics rostálása és a vasuti kocsiokba való felrakása tartozik.

A kavics termelés évenként esetleg 15—20 ezer köbméterre rughat.

A legközelebbi határozatok feltételek a maros-ludas—besztercei vasut igazgatóságánál Kolozsavart belkőzép-utca 2. szám mindennap a hivatalos órák alatt betekintheők, hol kívánatra bővebb felvilágosítás adatik.

A szükséges biztosíték 1500 forintban állapíttatik meg, mely összeg készpénzben, értékpapírokban, vagy esetleg bekebelezés útján is letehető.

Esetleges ajánlatok legkésőbb 1888. évi január hó végeig fent nevezett vasut igazgatóságánál beadandók.

Kolozsavart, 1887. december hó

**Maros-ludas-besztercei vasut
IGAZGATÓSÁGA.**

Szamosújvárt, 1888. január 1-től

SZ.-UJVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

c z é g a l a t t

30,000 o. é. frt teljesen befizetett alaptőkével egy új pénztárat nyitattik meg, mely elfogad 10 frttól—1000 frtig 5%-ra, 1000 frton felül 4 1/2%-ra; kölcsönöket ad személyes hitelre, kézi- és bekebelezett jelzalogokra.

Hivatalos óra: a vásár- és ünnepnapokat kivéve minden nap d. e. 10 órától 12-ig.

A szamosújvári

takarékpénztár-részvénytársaság igazgatósága.

Sz. 1406—887.

1085. (1—1)

Árverezési hirdetés.

A városi kir. járásbírósnak 8773—887. sz. a. végzése folytán a Weisz Lajosnak E. Kovács Gyula és neje elleni 500 frtos ügyében lefoglalt és 527 frtra becsült házi butorok árverezésére határnapul 1887. évi december hó 31-én d. e. 9 óra tüzetik ki, alpereseknek K. Torda-utca 4. sz. a. lakáson, miről felek értesítetnek.

Egyszermind felhívtnak mindazok, kik az árverezendő ingók vételárából elsőbbségi igényt érvényesíteni vélnek, bejelentéseiket a vajtási eljárás 111. és 112. §-ai értelmében az árverés kezdetéig előírtan írásban, vagy szóval bejelenteni el ne mulasztják, különben a később beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Kolozsavart, 1887. december hó 11-én.

SZABÓ KÁROLY,
kir. bír. végrehajtó.

Még csak az ünnepek alatt

L Á T H A T Ó!

bel-közép utca 17-ik szám alatti boltban

BETTI kisasszonynak

a fiatal, szép, óriási

erőművésznek

rendkívüli mutatványai.

Látható: reggel 10 órától este 7 óráig. —

Beléptidj I. hely 20 kr., II. hely 10 kr., — Gyermek és katonák felét fizetik.

Hatóságilag engedélyezett VÉGEADÁS!

Van szencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy ez 5 1/2 év óta fennálló

KIRÁLY és CSÁSZÁR

özég alatt folytatott

Divat-szővet, selyemnemű, rumburgi vásznak, Chiffonok, futó és nagy szőnyegek, Paplan és Matrasz, szőval az összes raktáron levő árak, az egymással szemben kötött társasági szerződés lejártá következtében a hatóságtól nyert engedély folytán ez év december hó 1-től készpénz fizetés mellett tetemesen leszállított végeladási árakban árusítatnak el.

Midőn erre a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni tisztelettel kérjük, míg raktárunk teljesen el van látva árukkal, szükségletét a kedvező árakban beszerezni.

1010. 15—25

tisztelettel:

KIRÁLY és CSÁSZÁR.

Hazai gyermekjáték.

NAGY Karácsonyi KIÁLLITÁS!!!

Kováts P. és fiai

c z é g ü z l e t e b e n .

Disztn, Nürnbergi árak és Gyermekjátékokból

Feltűnő olcsó határozott árak.

Különösen nagy választékban lesznek kiállítva:

Felöltözött és öltöztetett babák. Mulatságos társas és kőépítő játékok. Fa, bronz, chinaeset, bőr és

páncsok DISZ-MŰ TÁRSASÁG. Reichert W. Berlini Serail

Különleges árak! Karácsonyi fa

1012(18—19) KOVÁTS P. és fiai

Kolozsavart, főter 31. sz., br. Radák-ház.

Babákban legnagyobb választék.

Társasjáték gyermek és felnőttek részére.

Van szerencsénk a n. érd. közönség szives tudomására juttatni, hogy a kolozsavári piacon egy dúsan felszerelt doboz theák, valódi angol és Jamaicai rumokból eladási raktárt állítottunk fel és annak kizárólagos elárúsításával

RZIHVSZKY L. A.

jó hírű kereskedő céget biztuk meg,

Az eladás b. pesti eredeti árak szerint történik.

Együttal biztosítjuk a n. érd. közönséget miszerint, mindenkor főtörékvésünk az lesz, hogy csakis kifogástalan finom minőségű árakat szolgálunk, s annak pontos ki szolgáltatása által, teljes megelégedést magunk részére biztosítunk.

Árjegyzékekkel kívánatra azonnal szolgálunk, valamint vidéki megrendelések azonnal teljesítetnek.

Teljes tisztelettel:

Dietrich és Gottschlig,

csász. és királyi udvari szállítók, thea és rum nagy-kereskedők B. pesten.

1005 (6—6)

Karácsonyi és Ujevi

bel- és külföldi

leghasznosabb női ajándékok

aus választékban.

MEGÉRKEZTEK

és a legolcsóbb árak mellett kaphatók

BETEGH PÉTER

női-pipere üzletében (főter).

Az idény előhaladta miatt

diszített és diszitetlen kalapok leszállított árban.

Még megemliteni óhajtom, hogy a farsangi idényre

Báli ruháknak-valóból és virágokból

NAGY RAKTÁRT

fogok tartani, valamint megrendeléseket is, ruha-derek és előhossza beküldése után felelősség mellett elvállalom.

Teljes tisztelettel:

BETEGH PÉTER.

1057 (5—x)

A legolcsóbb árak mellett.

Megérkeztek

KARÁCSONYI és ÚJÉVI

AJÁNDÉKOK

SZABÓ FERENCZ

nürnbergi és disztn árú üzletében

(Kolozsavart, Főter 17. sz. Br. Szentkereszt-féle ház.)

Gyermek játék szerek

igen szép és nagy választékban.

Ezeket kívül mineen és szakmába vágó u. m. „Albumok” a legdiszesebb kiállításnak női munka kocsarak, bronzozottak. **Bronz, fa és bőr** árak, továbbá minden kigondolható disztn árak a legújabb kivitelben kaptók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

teljes tisztelettel:

Szabó Ferencz.

1040 13—25

SZOLID ÁRUK.

Üzlet áthelyezés!!

Üzlet és Gyár áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy 30 év óta fennálló

Liqueur-, Rum-gyár- és raktáromat

1888. január 1-től kezdve, eddigi üzlet helységemből tetemesen nagyobbítottam és a mai kör igényeinek teljesen megfelelően berendezve, — Mid-utca 29. szám Tauffer József ur házába helyeztem át.

Raktáromban kaphatók a legfinomabb Francia és Hollandi mód szerint gyártott, a budapesti orsz. kiállításán

Kiállítási nagy éremmel kitüntetett: Jamaica, Cuba és Hazai rumok a legfinomabb párolt és közönségesebb fajta Liqueur és rozsoltis nemek 35 centi literes üveg nagyságtól felyebb.

Raktáron tartok a legfinomabb Pecco, Souchon, Congo theákat, melyekből kis és nagy mennyiségben kaphatók.

Árjegyzékek kívánatra ingyen szolgáltatnak.

Vizsont eladó, bejegyzett cégi kereskedők kedvezményben részesítetnek.

Óvás célból megjegyzem, hogy csak azon készítmények bírnak eredetiséggel, melyek az üvegre ragasztott ezimfeliratain czégemnek kívül, a budapesti országos kiállítás nagy éremmel ellátva és az üveg száján saját czég nyomatommal bírnak.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására hozni bátor voltam, egyttal legyen szabad reménylenem, hogy eddigi becses bizalmakkal továbbra is megajándékozni fognak.

Teljes tisztelettel:

NEFF KÁROLY.

Üzlet áthelyezés!!!